

MANETINVASJONEN

OVER VANNET:

Tanita Meling (11) fra Bærum Roklubb trives bedre i båten enn i vannet. For under havoverflaten lurar mange maneter. Mange av dem kjempestore. Foto: HELGE MIKALSEN

” Finn deg en kald og fersk vestlandsfjord å bade i.

MANET-STRØM

Av INGRID HVIDSTEN og INGA SEMMINGSEN

Her er varslet som badende på Sør- og Østlandet ikke vil ha: Pålandsvind kan bety manetsjokk.

Hvis du synes det er nok maneter i sjøen om dagen, er det lite trøst å hente hos ekspertisen ved Meteorologisk institutt. Oseanograf og seniorforsker Øyvind Breivik forsker på havstrømmer og hvordan ting beveger seg med strøm og vind.

Basert på de neste dages forventede strøm- og vindforhold, sier han at pålandsvinden de neste dagene kan drive

i Oslofjorden

manetene langs kysten på Sør- og Østlandet. Ikke minst innover i Oslofjorden, kanskje først og fremst mot Østfold-siden.

– På Sør- og Østlandet er det litt pålandsvind de neste dagene. Sammen med kyststrømmen som går forbi, kan maneter drive mot land her, sier forskeren.

På Vestlandet tror han på ganske trygge forhold frem mot helgen, fordi alt regnet som vil falle de neste dagene gjør overflatevannet ferskere. Maneter er ikke laget for ferskvann, og vil søke ned mot salt- og matrikt vann.

Sterk vind

Breivik mener sterk vind vil blåse store vannmasser rakt forbi vest- og nordkysten frem mot helgen.

– Kombinasjonen av strøm og vind er viktig: Er det fralandsvind, har vært mye regn og vannet smaker ferskt, bør det være ganske trygt. Finn deg en kald og fersk vestlandsfjord å bade i, anbefaler han.

Fra i morgen varsler forskeren både vannstrømmer og på-

● Enda flere maneter de neste dagene

● Vestlandet slipper sannsynligvis unna

landsvind mot Østfold-siden av Oslofjorden. Det kan tyde på manestrom.

– Det skal klare opp utover torsdagen, og bli pent vær i helga, men før det presses en god del vann inn mot Østfold, fra Moss og opp til Oslo-området. Den samme vinden går langs med sørlandskysten og oppover utenfor Vestfold, og her ser strømmene ut til å passere uten at mye vann dyttes mot strendene, mener Breivik.

Havstrømmer styrer

Maneter flyter med strømmen, og dupper opp og ned i vannet i søken etter plankton. Best liker de det kjølige vannet, likevel vaker de stadig ved solfylte badestrender. Hvor de dukker

opp kan synes vilkårlig, men det er mulig å forutse hvor flytende objekter vil føres mot land.

– Generelt er det to viktige havstrømmer som styrer ting mot land i Norge: Golfstrømmen, som fortsetter i den norske atlantehavsstrømmen. Den andre er den norske kyststrømmen, forteller Øyvind Breivik.

Kyststrømmen går langs hele kysten, fra Sverige via Oslofjorden og opp til Finnmarki. Vindforholdene på ruta avgjør om overflatevann dyttes inn mot kysten.

E-post: ingrid.hvidsten@vg.no
inga.semmlingsen@vg.no

Manetoppblomstring kan ha store konsekvenser for miljøet i havet, og for blant annet fiskeriene kan maneter ødelegge stort. Likevel har Fiskeri- og kystdepartementet ingen manetkrisepplaner. – Maneter har hittil ikke vært et prioritert felt innenfor norsk ressursforvaltning eller havforskning, sier ekspedisjonssjef for Havressurs- og kystavdelingen i Fiskeri- og kystdepartementet, Johan Williams.